

4+4+4 ZORUNLU EĞİTİM SİSTEMİNDE OKUL İDARELERİNİN VE ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF PROBLEMS ENCOUNTERED BY SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS IN THE 4+4+4 COMPULSORY EDUCATION SYSTEM

Ramazan UZUN

Çakırlar İmam Hatip Ortaokulu, uzunramazan07@gmail.com
Antalya / Türkiye
ORCID: 0009-0004-9866-8734

Şenol YAŞAR

Antbirlik İlkokulu, senolyasar61@hotmail.com
Antalya / Türkiye
ORCID: 0009-0004-5696-5562

Durmuş KARAMAN

Hamdullah Suphi Tanrıöver Anaokulu, durmuskaramann@gmail.com
Antalya / Türkiye
ORCID: 0009-0007-0239-8541

Musa GÜNDOĞDU

Hacı Hafize Saygan 2 İlkokulu, gunmusa@gmail.com
Antalya / Türkiye
ORCID: 0009-0001-0147-3530

Mustafa KAMALI

Şehit Yüzbaşı İbrahim Barış Yurtseven İmam Hatip Ortaokulu, mustafakamali2727@hotmail.com
Antalya / Türkiye
ORCID: 0009-0001-6518-3341

Doğan AYDOĞDU

Şehit Yüzbaşı İbrahim Barış Yurtseven Ortaokulu, aydogdu-2121@hotmail.com
Antalya / Türkiye
ORCID: 0009-0002-2528-7151

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, 4+4+4 eğitim sistemiyle ilgili olarak okul müdürleri ve öğretmenlerin karşılaştığı sorunları incelemek için yapılan araştırmaları değerlendirmektir. Araştırmanın yöntemi literatür taramasıdır ve araştırmanın kapsamını, konuyla ilgili kanunlar ve alanyazında yayımlanmış makaleler, tezler ve kitaplar oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmış ve veriler, okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin 4+4+4 eğitim sistemiyle ilgili görüşleri ve yaşadıkları sorunlar şeklinde organize edilmiş ve karşılaştırılmıştır.

Okul yöneticileri ve öğretmenler arasında yapılan araştırmaya göre, 4+4+4 eğitim sistemi genel olarak olumlu karşılanmıştır. Sistemin, farklı yaş gruplarının birbirinden ayrılması, bağımsız okulların artması, mesleki eğitimin geliştirilmesi, öğrenci ve velilerin okul tercihlerinde rahatlatılması gibi olumlu etkileri olduğu düşünülmüştür. Bunun yanı sıra, imam hatip ortaokullarının açılması sayesinde kız öğrencilere okuma imkânı sağlanması, yabancı dil eğitiminin erken başlaması, ortaokul ve liselerde seçmeli derslerin bulunması da olumlu bulunmuştur.

Ancak, araştırmada belirtilen verilere göre, okul yöneticileri ve öğretmenler 4+4+4 eğitim sistemiyle ilgili yeterince bilgilendirilmediklerini düşünmüşlerdir. Ayrıca, sistemin siyasi bir kararla alındığı, eğitim yaşının küçültülmesinin olumlu sonuçlar doğurmayacağı, tuvalet, lavabo ve merdivenlerin 60 aylık öğrencilerin kullanımı için uygun olmadığı, ortaokullarda ders sayısının artmasının öğrenci motivasyonunu düşüreceği, yeterince okul ve dersliğin olmadığı, okulların fiziki altyapısının yetersiz olduğu, sınıfta kalmanın zorlaştırılması nedeniyle okullarda disiplin sorunlarının artacağı, ilkökul 5. sınıfların kapatılması nedeniyle pek çok sınıf öğretmenin norm fazlası duruma düşeceği gibi olumsuz görüşler de bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: 4+4+4 Eğitim Sistemi, Yönetici, Öğretmen, Öğrenci, Zorunlu Eğitim

ABSTRACT

The purpose of this study is to evaluate the research conducted to examine the problems faced by school principals and teachers regarding the 4+4+4 education system. The research method is literature review, and the scope of the study consists of laws related to the topic and articles, theses, and books published in the literature. Document analysis was used as the data collection tool, and the data was organized and compared in the form of the opinions and problems of school administrators and teachers regarding the 4+4+4 education system.

However, the research also revealed some concerns among school administrators and teachers regarding the 4+4+4 education system. Many respondents felt that they were not sufficiently informed about the system, and that it was implemented as a political decision rather than a well-planned educational reform. They also expressed doubts about the benefits of reducing the age of compulsory education, and pointed out issues with inadequate physical infrastructure, particularly in terms of toilet facilities and staircases that were not suitable for younger students. In addition, some respondents were concerned that increasing the number of courses in middle schools could have a negative impact on student motivation, while the shortage of schools and classrooms made it difficult to implement the system effectively. Moreover, the elimination of the fifth grade in primary schools could lead to a surplus of teachers, creating problems with staffing and employment.

Overall, while the 4+4+4 education system has its advantages, the concerns raised by school administrators and teachers indicate that there is still room for improvement and further research into the system's effectiveness. According to a research conducted among school administrators and teachers, the 4+4+4 education system has generally been positively received. The system is thought to have positive effects such as separating different age groups, increasing independent schools, improving vocational education, and making it easier for students and parents to choose schools. In addition, the opening of Imam Hatip secondary schools to provide reading opportunities for female students, early foreign language education, and the availability of elective courses in middle and high schools have also been considered positive.

However, according to the data mentioned in the research, school administrators and teachers have thought that they were not adequately informed about the 4+4+4 education system. Additionally, some negative views have been expressed about the system such as it being a political decision, reducing the age of education not having positive results, toilets, bathrooms, and stairs not being suitable for 60-month-old students, increasing the number of courses in middle schools leading to a decrease in student motivation, not having enough schools and classrooms, inadequate physical infrastructure of schools, discipline problems increasing in schools due to the difficulty of repeating a grade, and many class teachers becoming surplus due to the closure of fifth grades in primary schools.

Keywords: 4+4+4 Education System, Administrator, Teacher, Student, Compulsory Education

1.GİRİŞ

En önemli faktör olan eğitim, toplumların düşünme becerilerini geliştirerek, toplumsal dinamikleri hayata geçirerek ve toplumsal aktivitelerini daha kolay bir şekilde gerçekleştirmelerini sağlar. Toplumlar, çocuklarının daha sosyal olmalarını eğitim yoluyla sağlayabilirler Eğitim, insanın zihinsel, bedensel, duygusal ve toplumsal yeteneklerini ve davranışlarını istenilen yönde geliştirmek için yapılan çalışmaların bütünüdür ifade eder. Aynı zamanda, belirli hedeflere yönelik yeni yetenekler, davranışlar ve bilgiler kazandırmayı amaçlayan bir süreci içerir. Eğitim, öğretimi de içeren geniş kapsamlı bir terimdir. (Başaran, 2016; Akyüz, 2005, s. 2).

21. yüzyılı yaşadığımız dönemde, bilgi hızla üretilerek yenilenmektedir. Bilim, sanat, ekonomi, teknoloji ve toplumsal alanlarda gerçekleşen bilimsel ilerlemeler, bilgi birikiminde önemli bir artışa yol açmıştır. Bireylerin ve toplumların geleceği, bu bilgilere erişebilme, kullanabilme ve üretebilme yetenekleriyle doğrudan ilişkilidir. Bunun yanı sıra, teknolojinin hızla değişmesi ve önemli gelişmelerin kısa sürede yaygınlaşması, gelişmeye yönelik toplumları bu değişimleri takip etme, uyum sağlama ve geliştirme zorunluluğuyla karşı karşıya bırakmıştır. Bu yetenekleri kazanmak, yaşanan değişim ve ilerlemeleri gerçek anlamda takip etmek ancak eğitim yoluyla mümkündür. Dünya genelinde, eğitim sürekli olarak değişim içerisindedir. Bilginin hızla üretildiği çağımızda, bireylerin ve toplumun geleceği, bilgiye erişme, kullanma ve üretme yeteneklerine bağlıdır. Bu beceriler, ömür boyu sürdürülebilir çağdaş bir eğitimle kazanılmalıdır ve bu eğitim, ezberlemeye değil, bilgi üretimine dayanmalıdır (Başaran, 2016; MEB, 2005, s.3).

Türkiye, özellikle son yıllarda etkili ve verimli bir eğitim modeli geliştirmek için yoğun çaba sarf etmektedir. Bu nedenle, evrensel gelişmelere ayak uydurmak amacıyla eğitim sisteminde bazı yenilikler yapılmıştır. 2012-2013 öğretim yılında uygulamaya konan 4+4+4 Eğitim Sistemi ile, ilk öğretim süresi 8 yıldan 12 yıla çıkarılmış ve üç kademeye ayrılmıştır. Birinci kademe, 1-4. sınıfları içeren 4 yıllık ilkokuldan, ikinci kademe 5-8. sınıfları kapsayan 4 yıllık ortaokula ve üçüncü kademe ise 9-12. sınıfları içeren 4 yıllık liseye denk gelmektedir.

Ancak, 4+4+4 eğitim sistemi Türkiye genelinde çok hızlı bir şekilde uygulamaya konulmuş, pilot uygulama yapılmadan sisteme geçilmiştir. Yeni ilköğretim programı kısa bir sürede hazırlanmış ve program geliştirme çalışmaları sistem bütünlüğü içinde yürütülemediği için. Yeni ilköğretim programının deneme uygulaması yetersiz kalmıştır ve öğretmenler yeterli düzeyde hizmet içi eğitim almamışlardır. 4+4+4 sistemiyle birlikte ilkokulun 4 yıla indirilmesi sonucunda birçok sınıf öğretmeni norm fazlası durumuna düşmüş ve okullar, ilkokul ve ortaokul olarak ayrılmıştır. Bu durum, okullarda çalışan yöneticiler ve öğretmenler arasında zorluklara sebep olmuştur. Ayrıca, 1. sınıfa başlama yaşı 72 aydan 60 aya indirilmesi, öğretmenler ve veliler arasında soru işaretleri oluşmasına neden olmuştur. Bu durum, okulların/sınıfların fiziksel durumu ve çocukların hazırbulunuşluk düzeyleri konusunda endişelerin ortaya çıkmasına yol açmıştır.4+4+4 eğitim sisteminin ortaokulda uygulanmaya başlanan seçmeli dersleri, öğrenciler ve veliler tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

İlkokul ve ortaokulun ayrılmasıyla birlikte, ilkokul 2. sınıftan itibaren yabancı dil eğitiminin başlaması, öğretim süresinin uzatılması, eğitimde fırsat eşitliği sağlanması, farklı eğitim seviyelerindeki birleştirilmiş sınıflardaki öğrenci sayısının azaltılması gibi birçok olumlu yönü de bulunmaktadır.

Araştırmanın amacı, 6287 sayılı kanunun ilkokul, ortaokul ve liselerde uygulanmasıyla ilgili olarak okul idarecilerinin ve öğretmenler tarafından yapılan değerlendirmeleri incelemek üzere, akademik literatürde yer alan yüksek lisans tezleri ve makalelerin doküman analizini gerçekleştirmektir. Bu kanun 11 Mart 2012'de kabul edilmiş ve 11 Nisan 2012'de Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bulgular derlenerek, bu sorunların çözümüne yönelik öneriler sunulacak ve ileride yapılacak çalışmalara katkı sağlanacağı amaçlanmıştır.

Bu araştırmanın problem cümlesi “Okul idarelerinin ve öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?” olup bu çerçevede alt problem olarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. 4+4+4 eğitim sistemi ile ilgili okul idarecilerinin düşünceleri nelerdir?
2. 4+4+4 eğitim sistemiyle ilgili okul idarecilerinin sorunları nelerdir?
3. 4+4+4 eğitim sistemi hakkında öğretmenlerin görüşleri nelerdir?
4. 4+4+4 eğitim sistemiyle ilgili öğretmenlerin yaşadığı sorunlar nelerdir?

2. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, veri toplama süreci ve veri analizi ele alınmıştır.

2.1. Araştırma Modeli

Bu çalışma, literatür taraması yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Bu tarama kapsamında, konuyla ilgili bilgi ve bulguların yer aldığı çeşitli yazılı dokümanlar incelenmiştir.

Literatür taraması, analiz edilerek derlenen belirli bir araştırma konusuyla ilgili literatür kaynaklarının işlemidir. Bu süreç, bir araştırma çalışması yapılırken konunun daha iyi anlaşılması, önceki çalışmaların gözden geçirilmesi, açık bir araştırma sorusunun belirlenmesi ve araştırma tasarımının oluşturulması aşamalarında kullanılır (Webster ve Watson, 2002).

Fink (2010) tarafından belirtilen literatür taraması sürecinde, öncelikle araştırma sorusu ve amaçlarına uygun literatür kaynakları bulunarak incelenir. Bu kaynaklar arasında tezler, makaleler, kitaplar, raporlar, konferans bildirileri ve internet kaynakları yer alabilir. Literatür taraması sırasında kaynaklar belirli bir süre aralığına ve belirli bir veri tabanına sınırlandırılabilir. Kaynakların incelenmesi, özetlenmesi, kategorize edilmesi ve analiz edilmesi işlemleri gerçekleştirilir. Bu işlemler, elde edilen verilerin araştırma sorularına uygun şekilde düzenlenmesini sağlayarak, verilerin daha kolay anlaşılmasını mümkün kılar.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırma grubuna ihtiyaç duyulmayan bu çalışmada, literatür taraması yapılmıştır. Literatür taraması, konu hakkında yayımlanmış makaleler, tezler ve kitaplar gibi literatür kaynakları üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bu kaynaklar, araştırma sorusu ve amaçlarına uygun olarak titizlikle seçilmiş ve incelenmiştir. Bu şekilde, daha önceki çalışmaların sonuçları, bulguları ve teorik çerçevesi ele alınarak, araştırmanın ana konusuna ilişkin geniş bir bilgi birikimine dayandığı sağlanmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada, veri toplama aracı olarak doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırma konusuyla ilgili yazılı materyallerin analiz edilmesi işlemidir. Bu yöntem, nitel araştırma yöntemleri arasında yer alır ve direkt gözlem veya görüşme yapılamadığı durumlarda veya bu yöntemlerle birlikte kullanılarak araştırma konusu hakkında yazılı ve görsel materyallerin sunulmasıyla çalışmanın geçerliliğinin artırılması amaçlanabilir.

Doküman incelemesi yöntemi, araştırmacıların araştırma konusu ile ilgili yazılı materyalleri analiz etmelerine ve bu materyallerden veri toplamalarına olanak tanır. Doküman incelemesi tek başına kullanıldığında, araştırmacıların veriyi zaman tasarrufu sağlayarak ve düşük maliyetle elde etmelerine yardımcı olabilir. Diğer veri toplama yöntemleriyle birlikte kullanıldığında ise, araştırmacıların veri çeşitliliğini artırarak araştırmanın geçerliliğini artırmasına katkıda bulunabilir.

Yıldırım ve Şimşek (1999) tarafından yapılan bir çalışmada belirtildiği gibi, doküman incelemesi yöntemi, araştırmanın geçerliliğinin artırılması ve veri çeşitliliğinin sağlanması açısından önemli bir role sahiptir. Bu nedenle, araştırma konusuna ilişkin literatürün kapsamlı bir şekilde incelenmesi ve doküman incelemesi yönteminin kullanılması, araştırmanın daha sağlam ve güvenilir sonuçlar elde etmesine katkı sağlayacaktır (Yıldırım ve Şimşek, 1999).

2.4. Verilerin Toplanması

Bu çalışmada, veri toplama sürecinde etik ilkelere uyulmuş ve dokümanların doğruluğu ve güvenilirliği önemsenmiştir. Ancak, çalışmada kullanılan veri toplama yöntemi sınırlı olduğu için internet üzerinden erişimi kısıtlı olan tezlere ulaşılamamıştır. Bu durum, çalışmanın kapsamını ve veri çeşitliliğini olumsuz yönde etkileyebilir.

Veri toplama sürecinde, alanyazında yayımlanmış olan makaleler, tezler ve kitaplar gibi farklı kaynaklar kullanılmıştır. Bu kaynaklar araştırmanın konusu ve alt problemleriyle ilgili bilgileri içermekte ve araştırmacının sağlam bir veri toplama temeli oluşturmasına yardımcı olmaktadır. Ayrıca, etik ilkelere uygun davranılarak verilerin doğruluğu ve güvenilirliği de sağlanmaya çalışılmıştır.

Araştırma sürecinde erişilemeyen kaynaklar olduğunda, araştırmacılar diğer kaynaklardan faydalanarak eksiklikleri telafi etmek için çaba gösterirler. Bu durum, araştırmanın geçerliliği ve güvenilirliği için önemlidir çünkü araştırmacılar, veri toplama sürecinde sağlam bir temel oluşturmak için mümkün olan en iyi kaynaklara erişmek için uğraşırlar. Bu şekilde, araştırma sonuçları daha güvenilir ve sağlam bir temele dayanır.

2.5. Verilerin Analizi

Bu yaklaşım, araştırmanın amaçlarına ve problemine uygun bir veri toplama yöntemi olarak seçilmiştir. Doküman incelemesi, 4+4+4 eğitim sistemi hakkında bilgi sağlamak için kullanılacak çeşitli kaynakların incelenmesini mümkün kılarak, araştırmacılara veri toplama sürecinde zaman ve maliyet tasarrufu sağlar. Ayrıca, farklı kaynaklar kullanarak veri toplama sürecinde eksiklikleri telafi etmek, araştırmanın geçerliliğini ve güvenilirliğini artırabilir. Verilerin doğruluğu ve güvenilirliği sağlandıktan sonra, veri analizi sürecinde etik ilkelere uyulması, araştırmanın sonuçlarının daha güvenilir ve geçerli olmasını sağlar.

3. BULGULAR

3.1. 4+4+4 Eğitim Sistemi İle İlgili Okul İdarecilerinin Görüşlerine İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin 4+4+4 Eğitim Sistemi hakkında olumlu görüşleri şu şekilde genişletilebilir: 2014 yılında Yusuf CERİT ve diğerleri tarafından yapılan "Yeni Eğitim Sisteminin (4+4+4) Uygulanmasında Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri (Bolu İl Örneği)" adlı araştırma, okul yöneticilerinin 4+4+4 eğitim sistemi hakkında olumlu düşüncelerini açıklamaktadır. Araştırmaya göre, okul yöneticileri şu görüşleri dile getirmektedir:

- Seçmeli dersler sayesinde öğrencilerin kendilerine uygun dersleri seçmeleri ve başarılı olmaları hedeflenmektedir.
 - Yeni eğitim sistemi ile kız çocuklarının lise mezunu olmalarının sağlanacağı düşünülmektedir. Bu sayede eğitim seviyesi yükseltilecek ve kadınların toplumdaki yerleri güçlendirilecektir.
 - İlkokulda sosyal-kültürel faaliyet yaşının daha alt sınıflara indirilmesi olumlu bir adım olarak değerlendirilmektedir. Bu sayede alt sınıflardaki öğrencilerin öz güvenleri artacak ve kendilerini daha iyi ifade edebilecekleri ortamlar sağlanacaktır.
 - Yeni eğitim sistemi ile yabancı dil eğitimi 2. sınıfa kadar indirilecektir. Bu sayede öğrencilerin yabancı dil öğrenimine daha erken yaşlarda başlamaları hedeflenmektedir.
 - Birinci 4 yıllık öğrencilerde sınav kaygısının azalacağı ve pedagojik olarak zihinsel ve davranış farklılıklarının doğru sınıflandırılacağı düşünülmektedir. Bu sayede öğrencilerin daha rahat bir öğrenim süreci geçirmeleri ve daha iyi başarı göstermeleri amaçlanmaktadır.
 - Lisenin zorunlu olması, eğitim seviyesinin yükselmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu sayede öğrencilerin daha nitelikli bir eğitim alması hedeflenmektedir.
 - İmam hatiplerin orta kısımlarının tekrar açılacağı düşünülmektedir. Bu sayede ilahiyat eğitimi almaları hedeflenen öğrencilerin eğitimlerine daha iyi bir şekilde devam edebilecekleri ortamlar sağlanacaktır.
 - Okulların yönetimi, özellikle birleştirilmiş sınıflı okullarda, daha da kolaylaştırılacaktır. Bu sayede okulların daha etkin bir şekilde yönetilebileceği hedeflenmektedir.
- Memişoğlu ve İsmetoğlu'nun 2013 yılında yaptıkları çalışmaya göre,
- Okullarda farklı yaş gruplarının birbirinden ayrılması: 4+4+4 Eğitim Sistemi ile öğrencilerin yaş gruplarına göre sınıflandırılması sağlanmaktadır. Bu da, öğrencilerin daha homojen bir öğrenim ortamında bulunmalarını ve kendilerine uygun eğitim alabilmelerini sağlamaktadır.
 - Bağımsız okullarda başarının artırılması amaçlanması: Bağımsız okulların, öğrencilere daha iyi bir eğitim sağlaması amaçlanmaktadır. Bu sayede öğrenciler, okullar arasında daha fazla seçenek ve fırsat sunan bir ortamda eğitimlerine devam edebilmektedir.
 - Mesleki eğitimi geliştirmenin hedeflenmesi: 4+4+4 Eğitim Sistemi, öğrencilere daha erken yaşta mesleki eğitim imkânı sunmaktadır. Böylece öğrenciler, mezun olduklarında daha nitelikli ve iş piyasasına daha hazır hale gelmektedirler.
 - Öğrenci ve velilerin okul tercihlerinde rahatlatılmalarının amaçlanması: 4+4+4 Eğitim Sistemi, öğrenci ve velilerin okul tercihlerinde daha fazla seçenek sunmaktadır. Böylece her öğrenci, kendisine uygun eğitim kurumunu seçebilmekte ve daha verimli bir öğrenim süreci geçirebilmektedir.
 - Öğrencilerin yarışmaktan uzaklaştırıp seviyelerinin gerektirdiği eğitimi almalarına imkân sağlanması: 4+4+4 Eğitim Sistemi, öğrencilerin sadece sınavlara hazırlanmaları yerine yaş seviyelerine uygun bir eğitim almalarını hedeflemektedir. Bu sayede öğrenciler, daha kapsamlı bir öğrenim süreci geçirebilmekte ve sadece sınav başarılarına odaklanmak zorunda kalmamaktadırlar.
 - 4+4+4 Eğitim Sistemi, öğrencilerin yaş gruplarına göre sınıflandırılmasıyla, küçük ve büyük öğrencilerin aynı öğretim mekânını paylaşması ve pedagojik açıdan yanlış uygulamaların ortadan kaldırılması hedeflenmiştir.
- Örs, Erdoğan ve Kipici (2013) tarafından yapılan "Eğitim Yöneticileri Bakış Açısıyla 12 Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemi: Iğdır Örneği" adlı çalışma, Türkiye'de uygulanan 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sisteminin farklı açılardan incelenmesini amaçlamaktadır. Çalışmada, bu sistemle ilgili eğitim yöneticilerinin görüşleri alınmıştır. Çalışmada elde edilen bulgular şu şekildedir:
- Aynı yaş grubundaki öğrencilerin aynı ortamda eğitim görmeleri, eğitim psikolojisi açısından olumlu bir durumdur. Öğrencilerin birbirleriyle etkileşim halinde olmaları, öğrenmeyi daha eğlenceli hale getirir ve öğrenciler arasındaki dayanışmayı artırır.

- İş çeşitliliğinin azalması, eğitimi yönetimini daha kolay hale getirebilir. Bu durum, okullardaki eğitim faaliyetlerini daha düzenli hale getirerek, yöneticilerin iş yükünü azaltabilir.
- 8 yıllık kesintisiz eğitimin getirdiği hazırbulunuşluk durumunun yeni sisteme olumlu katkıları vardır. Bu sayede, öğrencilerin lise eğitimlerine daha hazır bir şekilde başlamaları sağlanabilir.

- Öğrencilerin öğrenme seviyelerine göre ayrılması, öğrenme hızını artırabilir ve öğrencilerin bireysel özelliklerine daha fazla dikkat edilmesini sağlayabilir.
- Seçmeli derslerle öğrencilere ilgilerine göre ders alma imkanı sağlanması, öğrencilerin bireysel yeteneklerine göre kendilerini geliştirmelerine olanak sağlar. Bu sayede öğrenciler, ilgi alanlarına göre dersler seçebilir ve daha motive olabilirler.

Okul yöneticilerinin 4+4+4 Eğitim Sistemi hakkında olumsuz görüşleri şu şekilde genişletilebilir:
Örs, Erdoğan ve Kipici (2013) tarafından yapılan çalışmaya göre;

- Zorunlu eğitim sisteminin sınav sistemiyle entegre edilmesi, Anadolu ve Fen liselerine yerleşemeyen öğrencilerin meslek liselerine yönlendirilmesine sebep olmakta ve bu durum daha yoğun şekilde yaşanacaktır.
- Seçmeli derslerin belirlenmesinde öğrencilerin isteği yerine ailelerin yönlendirmesi öne çıkmaktadır.
- Zorunlu eğitim sisteminin bireylerin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun oluşturulmadığına inanılması, Bakanlık bünyesinde yeterli uzman kadronun bulunmamasından kaynaklanmaktadır.
- Öğrencilerin yeteneklerini ölçen uygun bir sistem getirilmediği düşünülmektedir.
- Ders sayısının azaltılması yerine arttığı düşünülmektedir.
- Zorunlu eğitim yaşının (1. sınıfa kayıt) aşağıya çekilmesinin olumlu bir etkisi bulunmamaktadır.

Başaran Pınar BAŞARAN (2016) tarafından yapılan "4+4+4 Eğitim Sisteminde Yöneticilerin ve Öğretmenlerin Karşılaştığı Sorunlar" adlı çalışmaya göre şu sorunlar yaşanmaktadır:

- Sistem hakkında yeterli bilgiye sahip olmayan yöneticiler, müfettişler ve veliler bulunmaktadır. Bu durum, eğitim sisteminin etkin bir şekilde uygulanmasını zorlaştırmaktadır.
- Öğrencilerin akademik başarılarının artmayacağına dair veli algısı bulunmaktadır. Bu algı, velilerin çocuklarını bu sistemde okutmaktan çekinmelerine neden olmaktadır.
- 5. sınıflarda 36 saat zorunlu ders ve 4 seçmeli ders (haftada toplam 44 saat) bulunmaktadır. Bu yoğun ders programı, öğrencilerin motivasyonunu düşürebilir ve derslere ilgisizlikleri artırabilir. Ayrıca, öğretmenlerin bu yoğun ders programını etkili bir şekilde yönetmeleri de zorlaşabilir.

Seven TOPDEMİR (2014) tarafından yapılan "4+4+4 Uygulamasının Okul İdarecilerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi: Diyarbakır İl Örneği" adlı çalışmasına göre;

- Sistem plansız bir şekilde hayata geçirilmiş ve pilot bölge uygulaması yapılmadan kabul edilmiştir. Bu durum sistemin etkin bir şekilde işleyişini zorlaştırmıştır.
- Sistemin tanıtımı yapılmış olsa da tanıtımın ve çalışmaların yetersiz olduğu belirtilmiştir. Sistemin detayları, uygulama süreci ve sonuçları hakkında yeterli bilgilendirme yapılmamıştır.
- Okul öncesi öğrenci sayısındaki azalma, okul öncesi öğretmenlerinin istihdamını sınırlandırmıştır. Bu durum, öğretmenlerin norm fazlası durumuna düşmesine ve branş öğretmenliğine geçmelerine neden olmuştur. Bu da eğitim kalitesini olumsuz etkilemiştir.
- Türkiye'deki pek çok okulun derslik, tuvalet, oyun alanı vb. alanları yetersiz olduğundan, sistem uygulanırken zorluklar yaşanmıştır ve okulların işleyişi aksatılmıştır.

3.2. 4+4+4 Eğitim Sistemi İle İlgili Okul İdarecilerinin Yaşadıkları Sorunlara İlişkin Bulgular
2012 yılında Türkiye'de uygulanmaya başlanan 4+4+4 eğitim sistemi, okul yöneticileri açısından birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Başaran (2016) tarafından yapılan çalışma, bu sorunları şu şekilde sıralamaktadır:

- 60-72+ aylık çocukların aynı sınıflarda bulunması, özellikle yaş farkının fazla olduğu durumlarda sorun oluşturmaktadır. Çünkü bu çocukların gelişim düzeyleri farklıdır ve aynı sınıfta eğitim almaları, öğretmenler için zorluk yaratmaktadır.
 - 60-66 aylık öğrencilerde okul fobisi oluşması da dikkat çeken bir diğer sorundur. Bu çocuklar, daha önce hiçbir eğitim kurumunda bulunmadıkları için okula uyum sağlamakta zorluk çekebilmektedirler.
 - Sistemle birlikte birçok okulda norm fazlası öğretmen oluşması da bir diğer sorundur. Bu durum, öğretmenlerin işsiz kalması ya da başka okullara atanmak zorunda kalmaları anlamına gelmektedir.
 - Alan öğretmeni eksikliğinden dolayı seçmeli dersler verimli geçmemekte ve öğrencilerin eksiklikleri kapatılamamaktadır.
 - Bu sistemle okul binası yetersizliği oluşmuştur. Okulların öğrenci kapasiteleri, özellikle kentsel alanlarda yetersiz kalmaktadır.
 - Okullarda derslik yetersizliği de bir diğer sorundur. Bu durum, öğrencilerin eğitimlerinin aksamasına neden olabilmektedir.
 - Öğretmenlerin norm fazlası olması ve başka okullara atanmak zorunda kalmaları, öğretmenlerin motivasyonunu düşürmektedir.
 - Öğretmenlerin performansları da bu sistem nedeniyle düşmüştür. Özellikle norm fazlası olan öğretmenlerin işsiz kalmaları ya da başka okullara atanmaları, motivasyonlar
- Topdemir (2014) tarafından yapılan çalışmaya göre, okul yöneticileri 4+4+4 eğitim sistemi uygulaması sırasında şu sorunlarla karşılaşmışlardır:
- Artan sınıf mevcutları, derslik sıkıntısı ve ders araç gereçleri temin etme sorunlarını beraberinde getirmiştir. Bu durum, öğrencilerin öğrenme ortamlarına olumsuz etki yapmıştır.
 - Seçmeli derslerin uygulanması, okulların fiziki, personel ve çevre şartlarına bağlı olarak okul yöneticilerine ek sorumluluklar yüklemiştir. Bu sorumluluklar, yöneticilerin planlama ve organizasyon becerilerini daha da geliştirmelerini gerektirmiştir.
 - Branş öğretmeni açığı, ücretli öğretmenlerle kapatılmaya çalışılmıştır. Bu durum, öğrencilerin öğrenme kalitesini olumsuz etkilemiş ve öğretmenlerin iş yükünü artırmıştır.
 - Küçük yaş grubu öğrencilerinin eğitimi, öğrencilere oyun oynayacak alan gibi fiziki şartların sağlanması gibi ek sorumluluklar doğurmuştur. Bu sorumluluklar, öğretmenlerin ve yöneticilerin daha fazla zaman ve kaynak harcamalarını gerektirmiştir.
 - Farklı taşıma saatleri nedeniyle öğrencileri servis araçlarına alma ve takip etme işi, yöneticilerin ve öğretmenlerin iş yükünü artırmıştır.
 - 5. sınıf öğrencilerinin ortaokula geçmesiyle birlikte, branş öğretmenlerinin seviyesine inememe problemi ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğretmenlerin kendilerini bu alanda daha fazla geliştirmeleri gerektiği anlamına gelmiş ve fazladan iş yükü oluşturmuştur.
 - Okula başlama yaşının 60 aya düşürülmesi nedeniyle okul öncesi eğitimi alamayan öğrencilerin akademik başarısı düşmüştür. Bu durum, okulların önceden belirli bir seviyede olan akademik performanslarını olumsuz etkilemiştir.
- Örs, Erdoğan ve Kipici (2013) tarafından yapılan çalışma, 4+4+4 eğitim sisteminin uygulanması aşamasında okul yöneticilerinin karşılaştığı sorunları ortaya koymuştur. Bu sorunlar şu şekildedir:
- Seçmeli derslerin artması, öğrencilerin yorgunluk ve bıkkınlık hissetmelerine neden olabilmektedir. Bu durum, öğrencilerin derslere ilgisini kaybetmelerine yol açabilir.
 - Öğrencilerin sürekli olarak farklı okullara gitmeleri, uyum süreçlerini olumsuz etkileyebilir.
 - Dar gelirli aileler, çocuklarını ekonomik hayata dâhil ederek çalıştırmak istedikleri için, 8 yıllık eğitimini tamamlayan çocuklarını açık liseye kaydettirmek durumunda kalabilmektedirler. Bu durum, çocukların okulu bırakarak çalışmaya başlamalarına yol açabilir.

• Yeni sistemle birlikte getirilen eğitime devam zorunluluğu, problemlı öğrencilerin de sistemde tutulmasını gerektirdiğinden, idare, öğretmen ve diğeri öğrenciler açısından sorun olabilmektedir. Disiplin ve öğrenci davranışları açısından sıkıntılar yaşanabilir.

• Sınıfta kalmanın zorlaşması sebebiyle, öğrencilerin her halükarda sınıfı geçeceklerini düşünmeleri, ders çalışma zorunluluğunu ortadan kaldırabilir. Bu durum da, öğrencilerin derslere olan motivasyonlarını düşürebilir.

Cerit ve diğeri (2014) çalışması, okul idarecilerinin 4+4+4 eğitim sisteminin uygulanması aşamasında çeşitli sorunlarla karşılaştıklarını ortaya koymaktadır. Bu sorunlar şu şekildedir:

• Okula başlama yaşı düşürüldüğü için uyum sorunları yaşandı ve farklı yaş grupları aynı sınıflarda eğitim aldıklarından bireysel farklılıklar arttı. Bunun yanı sıra programın uygulanmasında da sorunlar yaşandı.

• Yeni eğitim sistemi hakkında yeterli bilgi sahibi olmayan öğretmenlerin sınıf içinde karşılaştığı sorunlar da dikkat çekici bir başka konu oldu.

• Okuma-yazma öğretiminde yaşanan sorunlar da ders materyallerinin eksikliği ya da geç gelmesi, artan sınıf mevcutları gibi etkenlerle birleşince daha da büyük bir sorun haline geldi.

• Seçmeli derslerin fazlalığı ve bu derslerin planlamasında yaşanan sorunlar, seçmeli derslerin yeterince verimli geçmemesi de öğretimde yaşanan diğeri sorunlar arasındadır.

• Fiziki yetersizlikler de eğitim sürecini olumsuz etkileyen bir diğeri etkidir. Derslikler, tuvaletler, lavabolar, binalar, bahçeler ve fiziki mekânların yetersizliği, öğrencilerin okullarında sağlıklı bir şekilde eğitim almalarını engeller.

• Yönetici, öğretmen, veli ve öğrencilerin yeni sistemle ilgili yeterince bilgilendirilmemesi de sorunların arasındadır. Bu, sisteme uyum sağlamayı zorlaştırmaktadır.

• Uygulamada yaşanan belirsizlikler ve yeni eğitim sistemi için toplumun henüz hazır olmaması da sorunların arasındadır.

• Bazı kesimlerin yeni eğitim sistemi hakkında olumsuz bir hava yaratması da sorunlara yol açmıştır.

• Basın-yayın kuruluşlarının yeterince bilgi sahibi olmamaları, yeni eğitim sistemi hakkında topluma doğru bilgi aktarımının yapılamamasına neden olmuştur.

• Okulun ikiye ayrılması nedeniyle karşılaşılan yönetim sorunları ve ilköğretim kurumları yönetmeliği ile diğeri yönetmeliklerin ihtiyaca cevap vermemesi, eğitim yönetiminde daha fazla sorunun ortaya çıktı.

Cevdet Epçaçan'ın 2014 yılında yürüttüğü çalışma, Siirt ilindeki ilkokul ve ortaokul öğretmenleri ve yöneticilerinin 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki görüşlerini incelemiştir. Bu çalışma sonucunda, aşağıdaki konular öne çıkmıştır:

• Yeni eğitim sistemiyle birlikte öğretmenlerin günlük mesai saatlerinin 12 saate yaklaşması ve bu durumun olumsuz etkileri,

• Seçmeli derslerin sayısının fazla olması ve bu durumun planlama ve uygulamada sorunlar yaratması,

• Alt yapı ve öğretmen eksikliği yaşanması, özellikle de ilkokul ve ortaokul kademelerinin aynı binada olması nedeniyle öğretmenlerin iki ayrı kademe için aynı anda çalışmak zorunda kalması,

• Öğrenci devamsızlığı sorunlarının yaşanması ve bu durumun öğretmenlerin iş yükünü artırması.

Bu bulgular, 4+4+4 eğitim sisteminin uygulanmasının birçok zorluğu beraberinde getirdiğini ve özellikle alt yapı, öğretmen eksikliği, günlük mesai saatleri gibi konularda önemli sıkıntılar yaşandığını göstermektedir.

3.3. 4+4+4 Eğitim Sistemi İle İlgili Öğretmenlerin Görüşlerine İlişkin Bulgular

Yusuf CERİT ve diğerleri (2014) tarafından yapılan bir çalışmada, öğretmenler, yeni eğitim sistemi olan 4+4+4'ün öğrenciler açısından faydalarını şu şekilde belirtmişlerdir:

- Okula erken yaşta başlayan öğrenciler hayata daha erken başlama fırsatı buldular ve bu da onların eğitim hayatına olumlu bir şekilde başlamalarını sağladı.
 - Öğrencilerin kullandığı alanların (tuvalet, bahçe, oyun alanı vb.) ayrılması, öğrencilerin ruhsal ve ahlaki gelişimleri açısından yararlı olmuştur.
 - Ana sınıfına gitmeyen küçük çocuklar için uyum süreci faydalı olmuş ve 1. sınıfta uyum sürecinin uzatılması, öğrencilerin okula uyumlarını ve kas gelişimlerini desteklemek adına faydalı olmuştur.
 - Çocuklar için bol materyal kullanımı sağlanarak öğrenmeleri kolaylaştırılmıştır.
 - Öğrenmeye ağırlık verilmesi ve uygulamaya dayalı öğrenme yaklaşımı benimsenmesi, öğrenmenin daha etkin hale gelmesini sağlamıştır.
 - Farklı yaş gruplarındaki öğrencilerin bir arada eğitim görmesinden kaynaklanan sorunlar giderilmiştir.
 - 12 yıl zorunlu eğitim uygulaması, ortaöğretimin zorunlu hale getirilmesi, ilkökul ve ortaokulların birbirinden ayrılması gibi önemli adımlar atılmıştır.
 - Meslek liselerine gerekli önem verilerek, öğrencilerin meslek sahibi olma imkanları artırılmıştır.
 - İngilizce dersinin 2. sınıftan itibaren okutulmaya başlanması, öğrencilerin yabancı dil öğrenimine erken yaşta başlamalarını sağlamıştır.
 - Müfredatın sadeleştirilmiş olması, eğitim-öğretim açısından olumlu sonuçlar vermiştir.
 - Konuların azaltılması, çocukların eğitim hayatında daha rahat etmelerini sağlamıştır.
 - Nöbetlerde iyileşmeler gözlemlenmiş ve sınıf öğretmenleri memleketlerinde çalışma şansı bulamadıklarında, alan değiştirerek en azından memleketlerine gidip çalışma şansı bulmuşlardır.
- Ercan (2016) tarafından yapılan "İlköğretim Öğretmenlerinin ve Yöneticilerinin 4-4-4 Eğitim Sisteminin Uygulama Sürecine İlişkin Görüşleri" adlı çalışmada, aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:
- Eğitim sistemi içerisinde yer alan okulöncesi eğitimin, zorunlu eğitim kapsamına alınması önerilmektedir. Bu sayede çocukların eğitim hayatına daha erken başlamaları sağlanarak, öğrenme sürecindeki başarıları artırılabilir.
 - İlkokul süresinin beş yıldan dört yıla düşürülmesi uygulamasının yerinde bir karar olmadığı görüşüne ulaşılmıştır. Bu durum, öğrencilerin sınırlı bir sürede daha fazla bilgi edinmelerini zorlaştırmaktadır.
 - Altı yaş ve üzerindeki öğrencilerin ilk okula başlamasıyla ilgili yapılan değişikliğin, sosyal beceri düzeyleri, okuduğunu anlama becerisi, Matematik becerisi ve okul kurallarına uyumu açısından, beş yaşında başlayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır.
 - 12 yıllık zorunlu eğitim için gerekli altyapının mevcut olmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle, öğrencilerin ihtiyaç duydukları materyallerin ve imkanların sağlanması gerekmektedir.
- Belkıs Pınar BAŞARAN'ın 2016 yılında gerçekleştirdiği "4+4+4 Eğitim Sisteminde Yöneticilerin ve Öğretmenlerin Karşılaştığı Sorunlar" adlı çalışmadan elde edilen bulgular şu şekildedir:
- Araştırmada, 60-72+ aylık çocukların aynı sınıflarda bulunmasının uygun olmadığı ve 60-66 aylık çocukların uyum konusunda sorun yaşayabilecekleri tespit edilmiştir.
 - Okul ve sınıf ortamlarının 60-66 aylık öğrenciler için uygun olmadığına dair veriler elde edilmiştir.
 - Birçok öğretmenin norm fazlası olduğu ve branş derslerine girecek öğretmen sayısında eksiklik yaşandığı gözlemlenmiştir.
 - Yeni sistemle birlikte okul binaları ve dersliklerde yetersizliklerin oluştuğu belirlenmiştir.
 - Sınıf mevcutlarının artması sonucu kalabalık sınıf ortamlarının oluştuğu saptanmıştır.

• Araştırmada, 4+4+4 sistemi ile ilgili yöneticilerin ve müfettişlerin yeteri kadar bilgilendirilmediği, velilerin sistem hakkında yeteri kadar bilgilendirilmediği ve öğretmenlerin sistemi yeterince bilmediği gibi yönetsel problemler tespit edilmiştir.

• 5.sınıf öğrencileri için 36 saat ders ve 4 seçmeli dersin fazla olduğu, ancak 2. sınıftan itibaren yabancı dil derslerinin verilmesinin yararlı olabileceği ifade edilmiştir.

• 60-66 aylık öğrencilerin daha geç okuma ve yazma becerilerine sahip oldukları ve birinci sınıfta uyum sürecinin verimli olmadığı belirlenmiştir.

Belkıs Pınar BAŞARAN'ın çalışması, 4+4+4 eğitim sisteminin yöneticiler ve öğretmenler tarafından karşılaşılan çeşitli sorunları ortaya koymaktadır. Bu sorunlar arasında yaş uyumu, uygun sınıf ortamlarının eksikliği, öğretmen ve derslik yetersizliği, kalabalık sınıflar, yetersiz bilgilendirme ve yönetsel problemler bulunmaktadır. Ayrıca, öğrencilerin okuma ve yazma becerileri ile birinci sınıfta uyum sürecinin verimliliği de sorunlar arasında yer almaktadır.

Aybek ve Aslan (2015) tarafından yapılan araştırmaya göre, öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemine ilişkin yaşadığı sorunlar şöyledir:

• Yeni eğitim sisteminin öğrencilerin gelişim özelliklerini yeterince dikkate almaması: Araştırmada, öğretmenlerin yeni sistemin öğrencilerin yaş, olgunluk ve gelişim düzeylerini göz önünde bulundurmadığını ifade ettikleri belirtilmiştir.

• Yeni eğitim sisteminin alt yapı hazırlığı yapılmadan uygulanmaya konulması: Öğretmenler, yeni sistem öncesinde gerekli alt yapı çalışmalarının yeterince yapılmadığını ve bu durumun eğitim sürecini olumsuz etkilediğini dile getirmişlerdir.

• Yeni eğitim sisteminin pilot uygulaması yapılmadan hızlıca uygulanması: Araştırmaya katılan öğretmenler, yeni sistemin öncesinde pilot uygulama yapılmadan hızlı bir şekilde uygulanmasının sorunlara yol açtığını belirtmişlerdir.

• 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin bilimsel olarak yeterince araştırılmamış olması: Öğretmenler, yeni sistemin bilimsel temellerinin yeterince araştırılmadığını ve bu durumun eğitim kalitesini etkileyebileceğini vurgulamışlardır.

• 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin muhafazakâr bir nesil yetiştirmek amacını taşıdığı ve bu durumun olumsuz bir tarafı olarak değerlendirildiği: Araştırmada, öğretmenlerin yeni sistemle birlikte muhafazakar bir eğitim anlayışının öne çıktığını ve öğrencilerin eleştirel düşünme ve özgür düşünme becerilerinin kısıtlandığını ifade ettikleri belirtilmiştir.

Aybek ve Aslan'ın araştırması, öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemiyle ilgili yaşadığı sorunları ortaya koymaktadır. Bu sorunlar arasında gelişim özelliklerinin dikkate alınmaması, alt yapı hazırlığı eksikliği, pilot uygulama yapılmaması, yetersiz bilimsel araştırmalar ve muhafazakâr bir eğitim anlayışının öne çıkması gibi konular bulunmaktadır.

Cevdet Epçaçan'ın 2014 yılında gerçekleştirdiği çalışma, Siirt ilindeki ilkököl ve ortaokul öğretmenleri ve idarecilerinin 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki görüşlerine odaklanmıştır. Bu çalışmada elde edilen bulgulara göre, öğretmenlerin çoğunluğu, 4+4+4 eğitim sisteminin bazı güçlü yönlerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

• Öğretim kademelerinin birbirinden ayrılmış olması, sistemin güçlü yönleri arasında yer almaktadır. Bu sayede, ilkököl ve ortaokul öğrencilerinin öğrenim süreçleri daha iyi planlanabilmekte ve öğrencilerin gelişim özelliklerine daha uygun eğitim programları hazırlanabilmektedir.

• Öğrencilerin 5. sınıftan itibaren branş öğretmenlerinin derslerine girmesi, eğitim kalitesini artıran bir uygulama olarak kabul edilmiştir. Böylelikle, öğrencilerin ilgi alanlarına göre daha özelleşmiş bir eğitim alması mümkün hale gelmiştir.

• Lisenin zorunlu hale getirilmesi, öğrencilerin daha yüksek öğrenim kurumlarına devam etmeleri açısından önemli bir adım olarak görülmektedir.

• Seçmeli ders uygulaması ile din ve ahlak eğitimi gibi önemli konuların güçlendirilmesi, öğrencilerin kişisel ve toplumsal gelişimleri açısından önemli bir adım olarak değerlendirilmektedir.

Epçaçan (2014)'ın çalışmasına göre, 4+4+4 eğitim sisteminin en çok üzerinde durulan zayıf yönleri şunlardır:

- Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin yetersiz olması: Bazı öğrencilerin 60 aylıkken okula başlaması ve okula hazır olmaması, öğrenme güçlükleri yaşamalarına neden olabilir.
- Okuma yazmaya geç başlanması: Okuma yazma öğrenme yaşının 66 aya çekilmiş olması, öğrencilerin fiziksel ve duygusal gelişim dönemlerine uyumsuz olabilir.
- 5. Sınıflarda ders yükünün artırılmış olması: 5. sınıftan itibaren branş öğretmenlerinin derslere girmesi, öğrencilerin ders yükünü artırabilir.
- Okul öncesi eğitimin zorunlu olmaktan çıkarılmış olması: Okul öncesi eğitim, çocukların zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimine katkı sağlar ve bu eğitimin zorunlu olmaktan çıkarılması bir eksiklik olarak görülebilir.
- Pilot uygulaması yapılmadan yurt genelinde yaygınlaştırılmış olması: Bu eğitim sistemi, pilot uygulama yapılmadan yurt genelinde yaygınlaştırılmıştır, bu da uygulamanın yeterince test edilmeden hayata geçirilmesi anlamına gelir.

2012 yılında Cemile Bahtiyar Karadeniz tarafından yapılan araştırmaya göre, 4+4+4 zorunlu eğitim sistemi ile ilgili aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

- Yasal düzenleme yeterince tartışılmamış ve bilimsel araştırma ve altyapı çalışmalarıyla desteklenmemiştir. Bu nedenle, pilot uygulama yapılması önerilmektedir.
- İlk eğitimin 66 aya çekilmesi, çocukların fiziksel ve duygusal gelişim dönemlerine uyumsuzdur ve bu durumun olumsuz etkileri olabilir.
- 4+4+4 zorunlu eğitim sistemi kız çocuklarının okula devamını artırmamakta, aksine kız çocuklarının öğrenimlerine "açık öğretim" devam etmelerinin önünü açmaktadır.
- Sistemdeki değişimler tamamen ideolojiktir. Kültürel farklılıklar ve bireysel özgürlükler göz ardı edilerek, iktidarın belirlediği tek tip insan modeli oluşturulmaktadır.
- Bu yasa ile imam hatiplerin orta kısımları açılmaya çalışılmaktadır. Ancak Kuran-ı Kerim ve Hz. Peygamberin hayatı dersinin isteğe bağlı seçmeli ders olarak okutulması olumlu bir gelişmedir.

3.4. 4+4+4 Eğitim Sistemi İle İlgili Öğretmenlerin Yaşadıkları Sorunlara İlişkin Bulgular

Başaran (2016) tarafından yapılan araştırmada, öğretmenlerin 4+4+4 eğitim sistemiyle karşılaştıkları sorunlar üzerine yapılan anket çalışması sonuçlarına göre aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

- 66 aydan önce okula başlayan öğrencilerde altına ıslatma sıklığı daha azken, 60-66 ay aralığındaki öğrencilerde bu durum daha sık görülmüştür. Bu durum, çocukların fiziksel ve duygusal gelişim dönemlerine uyumsuzluğun bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.
- Eğitim sisteminin hızlı değişimine uyum sağlamakta güçlük çeken öğrencilerde okul fobisi gibi psikolojik sorunlar ortaya çıkmıştır. Bu da, eğitim sistemi reformunun çocukların duygusal sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerine işaret etmektedir.
- Yeni sistemde okuma-yazma öğrenimi daha erken başlamakta ve öğrencilerin kalem tutma becerilerinde zorluk yaşamaları gibi bazı problemler ortaya çıkmaktadır. Bu durum, öğrencilerin fiziksel gelişim dönemlerine uyumsuzluğun yanı sıra, okul öncesi eğitim programlarının yeterince iyi hazırlanmadığına da işaret edebilir.

Aybek ve Aslan (2015) tarafından yapılan çalışmada, ortaokul öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemiyle karşılaştıkları sorunlara ilişkin bir dizi bulgu elde edilmiştir. Bu bulgular şöyle sıralanabilir:

- Öğretmenler, derslik yetersizliğinden dolayı sorunlar yaşamaktadırlar. Ayrıca sınıfların kalabalık olması, öğrenme-öğretme ortamında sorunlara neden olmaktadır.
- Öğretmenler, öğrencilerin seviyelerine inmekte zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca yeni eğitim sisteminin öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olmaması da sorunlara neden olmaktadır.

- Çalışmada belirtilen bir diğer sorun, 5. sınıf öğrencilerinin soyut düşünememeleridir.
- Öğretmenlerin yükü artmıştır ve çoğu norm kadro fazlasıdır.
- Öğretmenler, matematik dersleriyle ilgili araç gereç eksikliği yaşamaktadırlar.
- Öğretmenlerin çoğu, öğrencilerin seçmeli derslere olan ilgisizliği ile karşılaşmaktadır.
- Ortaokullarda derslik sayısının yetersiz kalmasından dolayı seçmeli dersler için derslik sıkıntısı yaşanmaktadır.
- Öğrencilerin devamsızlığı da bir diğer sorundur.
- Seçmeli ders saatleri düzenlenememekte ve öğretmenlerin seçmeli derslerle ilgili bilgileri eksiktir.
- Velilerin ilgisizliği de çalışmada belirtilen sorunlar arasındadır.

Ali Rıza Erdem ve Hüseyin Kıran tarafından 2014 yılında gerçekleştirilen "İlkokul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre 4+4+4 Eğitim Modeline Yönelik Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Geribildirimleri" başlıklı çalışmada, 4+4+4 eğitim modeliyle ilgili öğretmenler, öğrenciler ve velilerden gelen geri bildirimlerin analizi yapılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda bazı olumsuz bulgular ortaya çıkmıştır:

- İlkokul öğretmenlerinin tayin istemek zorunda kalması ve norm fazlası durumuna düşmesi gibi sorunlar yaşandığı belirtilmiştir.
 - Sınıf sayılarının düşmesi sonucu öğrencilerin öğretmenleriyle bağlarının zayıflaması, ortaokula dönüşen okullarda branş öğretmenlerinin ilçe veya köylerde zorunlu tayin istemesi gibi sorunlar ortaya çıkmıştır.
 - Branş öğretmenlerinin derslere öğrenci sayısı azaldığı için girememesi, farklı yaş gruplarının bir arada olmasından kaynaklanan sıkıntılar, yaş grubunun küçülmesiyle tuvalet eğitimi konusunda sorunlar yaşanması, birinci sınıflarda altına kaçırma gibi konular da olumsuz olarak değerlendirilmiştir.
 - Ayrıca, 60 aylık öğrencilerin birinci sınıflarda uyum sorunu yaşamaları, eğitim programlarındaki sık değişiklikler nedeniyle öğretmenlerin belirsizlik içinde olması ve alan değişikliği yapan öğretmenlere yönelik argo ifadelerin kullanılması gibi olumsuz bulgular da bulunmuştur.
 - Çalışmada, bazı olumlu bulgulara da yer verilmiştir. Örneğin, bina ve okulların ayrılması, nöbet görevlerini kolaylaştırmıştır. Ayrıca, 5. sınıf öğrencilerinin büyüme ve gelişme çağında olduklarından dolayı ortaokula uygun oldukları yönünde olumlu bulgular elde edilmiştir.
- Ali Rıza Erdem ve Hüseyin Kıran'ın çalışması, 4+4+4 eğitim modeliyle ilgili öğretmenler, öğrenciler ve velilerin geri bildirimlerini içermektedir. Bu geri bildirimlerde, tayin sorunları, sınıf düzenlemeleri, yaş gruplarındaki farklılıklar, program değişiklikleri ve uyum sorunları gibi olumsuzluklar belirtilmiştir.

Cerit ve diğerleri (2014) çalışmasına göre, ilkökul eğitiminde aşağıdaki sorunlar yaşanmaktadır:

- Uyum sorunu, kalem tutma, dinleme-okuma-yazma-anlama gibi öğrenme güçlükleri gibi zorluklarla karşılaşma.
- Dikkat eksikliği ve verilen görevleri yerine getirememesi gibi sorunlarla mücadele etme.
- Fiziksel yetersizlikler ve kendini ifade edememe gibi zorluklarla karşılaşma.
- Tuvalet ihtiyaçlarının karşılanamaması ve bu durumdan kaynaklı sıkıntılar yaşama.
- Uyum sürecinin 72 aylık çocuklarda ve daha önce ana sınıfına giden çocuklarda bıkkınlık yaratması.
- 1.sınıf öğrencilerinin teneffüs saatlerinde daha büyük çocuklardan zarar görmesi.
- Velilerin küçük yaş grubundaki çocuklarını okula hazır olmadan göndermesi.
- Uyum süresinin uzun tutulması nedeniyle okuma-yazmaya geçişin gecikmesi.
- Küçük yaş grubu öğrencilerle büyük yaş grubu öğrencilerin aynı sınıfta bulunmasından dolayı öğretmenlerin zorluk yaşamaları.

- Ders materyallerinin eksikliği ve okuma-yazma becerilerinin geç verilmesi.
- Matematik dersinin 66-70 aylık çocuklara soyut gelmesi ve matematiksel işlemlerde zorluk çekilmesi.
- Ders kitaplarının içerik olarak yetersiz olması.
- 2.dönemde 1. sınıf öğrencileriyle yapılacak pekiştirici çalışmalar için yeterli zamanın olmaması.
- 2.sınıf öğretmenlerinin erken yaş grubuyla deneyimlerinin olmaması.
- Bazı öğretmenlerin pedagojik anlamda rehberlik etme yetkinliğine sahip olmaması.
- 5.sınıf öğrencilerinin başarı seviyelerinde düşüş yaşanması ve tam hazır konumda olmadan ortaokula başlamaları.
- 5.sınıfların rehberlik saatlerinin olmaması ve seçmeli ders seçimlerinin aileler tarafından yapılması.
- Öğrencilerin istemediği dersleri almak zorunda kalması ve sınıfta kalmanın kaldırılması.
- Okulda güvenliğin sağlanamaması ve öğrenciler arasında yaşanan şiddet olayları.
- Okulda disiplin sorunları, özellikle öğrenci davranışlarıyla ilgili yaşanan sıkıntılar.
- Öğrencilerin sınavlara hazırlanmaları için yeterli kaynaklara sahip olmamaları,
- Öğretmenlerin sınavlara hazırlık konusunda yeterli bilgiye sahip olmamaları,
- Öğrencilerin akademik başarısını artırmak için yeterli destek programlarına sahip olmamaları,
- Öğrencilerin kişisel gelişimlerine yönelik yeterli destek programlarına sahip olmamaları,
- Okulda her öğrenciye eşit fırsatlar sağlanamaması, özellikle de ekonomik durumu zayıf olan öğrencilerin dezavantajlı durumda olmaları,
- Öğrencilerin teknolojiyi yeterince kullanamamaları ve bu nedenle çağın gerektirdiği bilgi ve becerileri edinememeleri,
- Okulun sosyal ve kültürel etkinlikler konusunda yeterince aktif olmaması,
- Okulun yerel yönetimler ve diğer paydaşlarla işbirliği yaparak öğrencilerin eğitim ve yaşam kalitesini artırmak için yeterli çalışmaları yapmaması.

Cerit ve diğerleri (2014) çalışması, ilkökul eğitiminde bir dizi sorunun olduğunu ortaya koymaktadır. Bu sorunlar arasında uyum zorlukları, dikkat eksikliği, fiziksel yetersizlikler, tuvalet ihtiyaçlarının karşılanamaması, uyum sürecinin zorluğu, büyük çocuklardan zarar görme, okula hazır olmadan gönderilme, okuma-yazmaya geçişin gecikmesi, farklı yaş grupları arasındaki zorluklar, materyal eksikliği, matematik zorlukları, içerik yetersizliği, zaman kısıtlamaları, öğretmenlerin deneyimsizliği, rehberlik eksikliği, başarı düşüşü, rehberlik saatlerinin eksikliği, seçmeli derslerin belirlenmesi, istenmeyen derslerin alınması, okul dönüşümleriyle ilgili karmaşa, öğretmenlerin sisteme uyum sorunu, fiziksel koşulların yetersizliği, güvenlik eksikliği ve disiplin sorunları bulunmaktadır.

Ercan (2016) tarafından yürütülen çalışmada,

- 4+4+4 eğitim sistemi kapsamında ilkökula 61. ayda başlayan çocukların okula uyum sorunu yaşadıklarını ortaya koymuştur.
- Bu durum, öğrencilerin derste çabuk sıkıldıkları ve dikkatlerinin başka şeylere kaydığı şeklinde kendini göstermektedir.
- Ayrıca, araştırma sonuçlarına göre, 61-66 ay arasında ilk okula başlayan öğrencilerin de benzer şekilde bu sorunları yaşadıkları tespit edilmiştir.
- Öğrencilerin seçmeli derslerini tamamen özgür bir şekilde seçemedikleri ve kısmen de olsa okul idaresinin belirlediği dersleri seçmek durumunda kaldıklarıdır. Bu durum öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre ders seçme özgürlüklerini kısıtlamaktadır.

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

4.1 Sonuçlar

11 Mart 2012'de TBMM Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu'nda kabul edilen ve 6287 sayılı kanun olarak 11 Nisan 2012'de Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4+4+4 eğitim sistemi, Türkiye'de uygulanmaya başlandığından beri tartışma konusu olmaktadır. Yapılan alanyazın çalışmaları, bu sistem hakkında okul yöneticilerinin öğretmenlere kıyasla daha olumlu görüşler bildirdiğini, ancak öğretmenlerin çoğunlukla olumsuz görüşlerini dile getirdiğini ortaya koymuştur.

Yapılan araştırmalar sonucunda, Türkiye'de uygulanan 4+4+4 eğitim sistemi ile ilgili olarak aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir:

- Aynı yaş grubundaki öğrencilerin aynı ortamda eğitim görmesi ve seçmeli derslerin getirilmesi, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda dersler seçmelerine olanak sağlayarak öğrencilerin akademik başarısını olumlu etkileyecektir. Ayrıca, farklı yaş gruplarındaki öğrencilerin ilgi ve yetenekleri dikkate alınarak eğitimin kademelendirilmesi, çocukların daha erken yaşta okulla tanışmasını sağlayacaktır (Memişoğlu ve İsmetoğlu, 2013; Cerit ve diğerleri, 2014; Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013).
 - 4+4+4 eğitim sistemi ile imam hatip liselerinin orta kısımlarının açılacak olması, velilere ortaokul tercihinde rahatlama sağlayacaktır (Memişoğlu ve İsmetoğlu, 2013; Cerit ve diğerleri, 2014).
 - Kız çocuklarının lise mezunu olmalarının sağlanması ve ortaokuldan sonra iş hayatına re'sen sokulan çocukların eğitime devam etmelerinin temin edilmesi amaçlanmaktadır (Cerit ve diğerleri, 2014; Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013).
 - Okulların ayrılması ile birlikte iş çeşitliliğinin azalması okulların yönetimin daha kolay hale getirileceği düşünülmektedir (Cerit ve diğerleri, 2014; Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013).
 - Küçük yaştaki öğrencilerle büyük yaştaki öğrencilerin aynı öğretim mekânını paylaşmaması, pedagojik ve psikolojik açıdan öğrencilerin yararına olacaktır (Memişoğlu ve İsmetoğlu, 2013; Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013).
 - 4+4+4 eğitim sistemi ile öğrenciler yarış atı olmaktan çıkarılıp yaş seviyelerinin gerektirdiği eğitimi alacak, birinci dört yıllık kademe sınav kaygısı ortadan kalkacaktır (Memişoğlu ve İsmetoğlu, 2013; Cerit ve diğerleri, 2014).
- Okul yöneticilerinin 4+4+4 eğitim sistemine yönelik olumsuz görüşlerine dayanılarak elde edilen bulgulardan aşağıdaki sonuçlar çıkarılmıştır.
- Yeterli bilgilendirme yapılmamıştır. Okul yöneticileri, öğretmenler ve veliler, 4+4+4 eğitim sistemi hakkında yeterli bilgilendirme yapılmadığını düşünmektedirler. Bu durum, sistemin tanıtımının yeterli ölçüde yapılmadığını göstermektedir (Başaran, 2016; Cerit ve diğerleri, 2014; Topdemir, 2014).
 - Ders yükü öğrenci motivasyonunu düşürebilir. Seçmeli ders saatlerinin artırılması nedeniyle, haftalık ders yükü 44 saate çıkmıştır. Bu durumun, öğrencilerin motivasyonunu düşüreceği düşünülmektedir (Başaran, 2016; Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013).
 - İlkokula başlama yaşının düşürülmesi olumsuz etkiler yaratabilir İlkokula başlama yaşının düşürülmesi, sınıf öğretmenlerinin iş yükünü arttırmıştır. Bu durumun olumsuz etkiler yaratabileceği düşünülmektedir (Topdemir, 2014; Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013).
 - Sistem plansız bir şekilde uygulanmıştır. 4+4+4 eğitim sistemi, plansız bir şekilde uygulanmaya başlamıştır ve okullar bu yeni sistem için fiziksel olarak hazırlıksızdır. Okul öncesi öğretmenlerin istihdamı da sınırlanmış ve bu da norm fazlası durumuna düşen öğretmenlerin branş değiştirmesine neden olmuştur. Bu durum, sistemin uygulanmasında kötü bir etki bırakmıştır (Topdemir, 2014).
 - Meslek liselerine yönlendirilen öğrenciler sorun yaratabilir. 4+4+4 eğitim sistemi, Anadolu ve Fen Liselerini kazanamayan öğrencileri zorunlu olarak meslek liselerine yönlendirecektir.

Bu durum, okumak istemeyen öğrencilerin okul içerisinde disiplin sorunları oluşturmalarına ve eğitim ortamının bozulmasına neden olabilir. Ayrıca, aynı binada eğitim görmesinin idari iş yükü, binanın korunması ve bakımı gibi sorunlar oluşturacaktır (Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013).

- Sistemdeki yoğun ders programı, öğrencilerin okul dışı etkinliklere katılımını engelleyerek sosyal gelişimlerini olumsuz etkileyecektir. Ayrıca, uzun süreli dersler nedeniyle öğrencilerin dikkati azalacak, öğrenme verimliliği düşecektir (Başaran, 2016).

- 4+4+4 eğitim sistemi, öğrencilerin akademik ve mesleki seçeneklerini sınırlayacaktır. Özellikle, meslek liselerine yönlendirilen öğrencilerin üniversiteye gitme şansları azalacaktır (Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013).

- Sistemde yapılan değişiklikler, özellikle okul öncesi eğitim seviyesinde, eğitim kalitesinin düşmesine neden olacaktır. Yeni sisteme uygun eğitim materyalleri ve öğretmenlerin yetiştirilmesi konusunda yeterli bir hazırlık yapılmamıştır (Cerit ve diğerleri, 2014).

- Sistemdeki seçmeli derslerin çeşitliliği, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine uygun dersler seçmelerine olanak sağlayacaktır. Ancak, seçmeli derslerin uygulanması konusunda çeşitli zorluklar yaşanabileceği ve ders programlarının çakışabileceği gibi sorunlar ortaya çıkabilir (Başaran, 2016).

Yukarıdaki bulgulara dayanarak, 4+4+4 eğitim sistemi ile ilgili yöneticilerin, öğretmenlerin ve velilerin olumsuz görüşlerinin temel nedenleri arasında sistemin yeterince planlanmamış olması, okulların hazırlıksız olması, öğrencilerin motivasyonu, sosyal gelişimi ve eğitim kalitesinin düşmesi, öğrencilerin akademik ve mesleki seçeneklerinin sınırlanması yer almaktadır. Ayrıca, seçmeli derslerin uygulanması konusunda da bazı zorluklar yaşanabileceği belirtilmektedir. Bu nedenlerden dolayı, 4+4+4 eğitim sistemi tartışmalı bir konu olarak kalmaya devam etmektedir.

Okul yöneticilerinin 4+4+4 eğitim sistemi ile ilgili sorunlar hakkında yapılan araştırmalardan çıkan sonuçlar şunlardır:

- Sınıf mevcutları zorluk çıkaracak kadar artmış, okul binaları yetersiz kalmış ve dersliklerde araç-gereç sıkıntısı yaşanmıştır (Başaran, 2016; Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013; Cerit ve diğerleri, 2014; Epçaçan, 2014).

- Seçmeli derslerde, alan öğretmeni yetersizliği ve seçmeli ders sayısının artırılması nedenleriyle verimlilik düşmüştür ve öğrencilerde bıkkınlık yaratmıştır (Başaran, 2016; Topdemir, 2014; Epçaçan, 2014).

- Okullarda branş öğretmeni eksikliği oluşmuş ve bu durum okul yöneticilerine ilave iş yükü getirmiştir. Bazı okullar, bu eksikliği ücretli öğretmenler ile kapatmaya çalışmıştır (Başaran, 2016; Topdemir, 2014; Epçaçan, 2014).

- Uzun süre sınıf öğretmenliği yapmış öğretmenler, 4+4+4 eğitim sistemi nedeniyle alan değiştirdiklerinde kendilerini yetersiz hissetme duygusu oluşmuştur. Ayrıca, 5. sınıfların ortaokula geçmesi nedeniyle mevcut branş öğretmenleri öğrencilerin seviyesine inmekte zorlanmışlardır (Başaran, 2016; Topdemir, 2014).

- Yeni eğitim sistemi nedeniyle öğretmen ve öğrenci hareketliliği artmış, öğretmenler norm fazlası olmuş ve başka okullara atanmak durumunda kalmışlardır (Başaran, 2016; Topdemir, 2014).

- 60-66 aylık öğrenciler tahtaya yetişmede, merdivenleri, wc ve lavaboları kullanmada sıkıntılar yaşamışlardır (Başaran, 2016; Cerit ve diğerleri, 2014).

- Okula başlama yaşının 60 aya düşürülmesi nedeniyle okul öncesi eğitimi alamayan öğrencilerin akademik başarısı düşmüştür (Başaran, 2016).

- Dar gelirli aileler, 8 yıllık eğitimini bitiren çocuklarını ekonomik hayata dâhil ederek çalıştırmaya başlamış ve 4+4+4 eğitim sistemi bu durumu engellediğinden, çocuklar yeni eğitim sistemi buna engel olduğundan açık liseye kaydolmaya başlamıştır (Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013).

- Binaların ayrılması sonucu yönetici ve öğretmenler arasında kutuplaşmalar oluşmaya başlamıştır (Cerit ve diğerleri, 2014).

- 4+4+4 eğitim sistemi ile öğrencilerin okulda geçirdikleri süre artmış olsa da, öğrencilerin eğitim kalitesi açısından yeterli bir düzeyde olmadığı düşünülmektedir (Topdemir, 2014).
- Yeni eğitim sistemi nedeniyle okullarda yapılan ders kitapları ve müfredatlar yetersiz kalmıştır; öğretmenlerin derslerde kendi hazırladıkları materyallerin kullanımı artmıştır (Topdemir, 2014).
- Sistemdeki bölümlülük, sınıf mevcutlarındaki artış ve öğretmenlerin yükü arttığından dolayı öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına yeterli zaman ve kaynak ayırlanamamaktadır (Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013).
- Sistemdeki ders saati düzenlemesi öğrencilerin derse olan ilgi ve motivasyonlarını olumsuz etkilemiştir; derslerin uzunluğu ve aralarındaki sürelerin uzun olması öğrencilerin dikkat dağınıklığına neden olmuştur (Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013).
- Okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrenciler arasında eğitim sistemi hakkında farklı görüşler oluşmuştur; bunun sonucunda da uyum sorunları yaşanmıştır (Epçaçan, 2014).
- Özellikle dar gelirli ailelerin çocukları, okul masraflarının artması nedeniyle eğitime devam edememekte ve dolayısıyla okula devam oranları düşmektedir (Epçaçan, 2014).
- 4+4+4 eğitim sistemi ile birlikte yapılan sınavlar ve değerlendirmelerin yeterli olmadığı düşünülmektedir; öğrencilerin performanslarına göre ayrımcılık yapılmaktadır (Cerit ve diğerleri, 2014).
- Bazı öğrencilerin liseye geçiş sınavlarına hazırlanmak için özel dersler almaları gerektiği düşünülmektedir; bu durum da eğitim sistemi içinde eşitsizliği artırmaktadır (Cerit ve diğerleri, 2014).

Öğretmenlerin 4+4+4 eğitim sistemine yönelik olumlu görüşlerine dayanılarak elde edilen bulgulardan aşağıdaki sonuçlar çıkarılmıştır:

- Çocukların daha erken yaşlarda okulla tanışması olumlu bir gelişmedir. Bu sayede çocuklar, okul ortamına daha erken adapte olurlar ve akademik başarıları artar (Cerit ve diğerleri, 2014).
- 4+4+4 eğitim sistemi, öğrenciler için bol materyal kullanımını sağlamaktadır. Bu, öğrencilerin dersleri daha interaktif ve ilgi çekici hale getirerek öğrenme motivasyonlarını artırır (Cerit ve diğerleri, 2014)..
- Lise eğitimi alamayacak öğrencilerin eğitime kazandırılması, toplumun daha geniş bir kesiminde eğitim fırsatlarının eşit dağılımını sağlar (Cerit ve diğerleri, 2014).
- Öğrencilerin erken yaşlarda mesleklere yönlendirilmesi, gelecekteki kariyer hedeflerini daha net bir şekilde belirlemelerine yardımcı olur (Cerit ve diğerleri, 2014; Epçaçan, 2014).
- Farklı yaş gruplarındaki öğrencilerin bir arada bulunmasından kaynaklanan sıkıntılar, 4+4+4 eğitim sistemiyle giderilir. Böylece öğrenciler arasındaki sosyal etkileşim artar ve toplumsal farkındalık gelişir.
- 12 yıllık zorunlu eğitim sayesinde eğitim düzeyi artar. Ayrıca, 2. sınıftan itibaren İngilizce eğitimi verilmesi sayesinde öğrencilerin yabancı dil öğrenimine daha erken yaşlarda başlamaları sağlanır. Son olarak, müfredatın sadeleştirilmesi sayesinde öğrencilerin daha iyi anlamaları ve öğrenmeleri kolaylaşır (Cerit ve diğerleri, 2014; Epçaçan, 2014).

Öğretmenlerin 4+4+4 eğitim sistemine yönelik olumsuz görüşlerine dayanılarak elde edilen bulgulardan aşağıdaki sonuçlar çıkarılmıştır:

- 60-72 aylık öğrencilerin aynı sınıf ortamında bulunmasının uygun olmadığı (Karadeniz, 2012; Başaran, 2016; Aybek ve Aslan, 2015).
- Okul ve sınıfların fiziki yapısının, 60-66 aylık öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun düşmediği (Başaran, 2016; Aybek ve Aslan, 2015).
- Yeni eğitim sistemine pilot uygulaması yapılmadan başlandığı, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin bilimsel olarak yeterince araştırılmadığı (Başaran, 2016; Aybek ve Aslan, 2015; Karadeniz, 2012; Epçaçan, 2014).

- 4+4+4 eğitim sistemi yüzünden okul öncesi eğitim zorunlu olmaktan çıkarıldığı, bunun ise doğru bir uygulama olmadığı (Epeçan, 2014; Ercan, 2016).
- 4+4+4 eğitim sisteminin ideolojik olarak uygulamaya konan bir sistem olduğu, muhafazakar bir nesil yetiştirilmek istendiği bu yüzden de imam hatiplerin orta kısmının açılmasının amaçlandığı (Aybek ve Aslan, 2015; Epeçan, 2014; Ercan, 2016).
- 4+4+4 eğitim sistemi kız çocuklarının okula devamını arttırmayacağı aksine onları açık liseye yönlendireceği (Karadeniz, 2012).
- 4+4+4 eğitim sistemi nedeniyle pek çok öğretmenin norm fazlası olacağı, tayin istemek ya da brans değiştirmek durumunda kalacakları, bina ve derslik sıkıntısı yaşanacağı, sınıf mevcutlarının artacağı, birinci sınıflara uygulanan uyum sürecinin verimli olmayacağı ve 60-66 aylık öğrencilerin okuma-yazmaya daha geç geçecekleri (Başaran, 2016).

Öğretmenlerin 4+4+4 eğitim sistemi ile karşılaştıkları sorunlar incelendiğinde şu sonuçlar ortaya çıkmaktadır:

- Norm fazlası olan öğretmenler tayin istemek zorunda kalmıştır ve alan değişikliği yapan öğretmenlerle ilgili argo deyimler kullanılmaya başlanmıştır (Erdem ve Kıran, 2014).
- 60-66 aylık öğrencilerde altını ıslatma olayına daha sık rastlanmaktadır. Bu yaş grubu okula uyum sağlamada sorun yaşamakta, çabuk sıkılmakta ve dikkatleri kolay dağılmaktadır (Başaran, 2016; Ercan, 2016; Cerit ve diğerleri, 2014; Erdem ve Kıran, 2014).
- 60-66 aylık öğrenciler kalem tutma, okuma-yazmada sıkıntı yaşamaktadır (Başaran, 2016; Cerit, 2014).
- Derslik ve materyal yetersizliği oluşmuş, okullardaki fiziki eksiklikler sistemin sağlıklı bir biçimde uygulanmasını olumsuz yönde etkilemiştir (Aybek ve Aslan, 2015; Cerit ve diğerleri, 2014).
- Sınıflar kalabalık hale gelmiş bu da öğrenme-öğretme ortamında sorunlara yol açmıştır (Aybek ve Aslan, 2015).
- Seçmeli dersleri kısmen de olsa okul idaresi belirlemektedir (Ercan, 2016).
- Seçmeli derslerin saatlerinin düzenlenememesi ve öğretmenlerin seçmeli dersler konusunda yeterli bilgi sahibi olmamaları ve ilgisizliği, seçmeli derslerin verimliliğini düşürmektedir (Aybek ve Aslan, 2015).
- Birinci sınıflarda yaş farkı oluşmuştur. 60-72 aylık öğrencilerin aynı sınıfta olmaları öğretmenleri zorlamaktadır. Bu iki grup arasında matematiksel işlemler ve okuma-yazmaya geçmede farklılıklar yaşanmaktadır. Uyum süreci 72 aylık öğrencilerde ve daha önce ana sınıfına giden öğrencilerde bıkkınlık yaratmıştır. Uyum sürecinin uzun tutulması yüzünden okuma-yazmaya geç başlanmıştır (Cerit ve diğerleri, 2014).
- Sınıf öğrencilerin başarı seviyesinde düşüş yaşanmıştır. 5. Sınıflar ortaokula hazır değildirler (Cerit ve diğerleri, 2014).

Elde edilen bulgulara göre, 4+4+4 eğitim sistemi ile ilgili en bariz eleştirilerden biri, yeni sistemle ilgili herhangi bir pilot bölge uygulamasının yapılmamış olmasıdır. Bu durum, yeni eğitim sisteminin işe yarayıp yaramayacağı konusunda belirsizlik yaratmıştır. Ayrıca, elde edilen diğer bir önemli sonuç da, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin, 4+4+4 eğitim sistemi hakkında önceden yeterli bilgi sahibi olmamalarıdır. Bu durum, eğitim sisteminin geçiş sürecinde sorunlar yaşanmasına neden olmuştur.

Elde edilen diğer bir sonuç, 4+4+4 eğitim sistemine yönelik okul yöneticilerinin öğretmenlerden daha olumlu bakmalarıdır. Bu farklı görüşlerin sebebi, idarecilerin ve öğretmenlerin yerine getirdikleri görevlerin farklılığı olabilir. İdareciler, 8 yıllık kesintisiz eğitim döneminde hem ilkokul hem de ortaokul ile ilgilenmek zorundaydılar. Ancak 4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte, ilkokul, ortaokul ve lise ayrı binalarda olacak ve idareciler de doğal olarak sadece bir okulla ilgileneceklerdir. Bu da, en basit anlamda, iş yükünün azalması anlamına gelir ki bu durum, beraberinde birçok riski de getirmektedir.

Öğretmenler açısından yeni eğitim sisteminin getirdiği en kaygı verici durum ilkokulun beş yıldan dört yıla indirilmesidir. Bu durum, özellikle sınıf öğretmenleri açısından endişe vericidir. Bu öğretmenler norm fazlası durumuna düşebilecek, istemedikleri bir okula-şehre tayin olmak durumunda kalabilecek veya uzman olmadıkları bir dersi öğretmek zorunda kalabilecekleri için, yeni eğitim sistemi hakkındaki görüşlerinde olumsuz bir tutum sergilemektedirler. Dolayısıyla, bu grupta yer alan öğretmenlerin olumsuz bakış açısı, genellikle bardağın boş tarafını görmeye yöneliktir.

4.2.Öneriler

Aşağıdaki öneriler, okul yöneticileri ve öğretmenlerin 4+4+4 eğitim sistemiyle karşılaştığı sorunların değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkmıştır:

- Milli Eğitim Bakanlığı'nın tüm çalışanlarını ilgilendiren değişikliklerde çalışanların fikirleri alınması önemlidir. Bu, değişikliğe karşı oluşabilecek direncin azalmasına yardımcı olabilir.
- Okul idarecileri ve öğretmenler, 60-66 aylık öğrencilerle 72+ aylık öğrencilerin aynı şubede olmasının sorun oluşturduğunu düşünmektedir. Bunun için yaş gruplarına göre şube ayarlamalarının yapılması önerilmektedir.
- 4+4+4 eğitim sistemi, farklı yaş gruplarının farklı okullarda eğitim görmesi amacına özellikle kalabalık nüfuslu yerleşim yerlerinde ulaşamamıştır. Bu nedenle yeni okullar yapılmalı ve bütçe ayrılmalıdır.
- Okulların ve dersliklerin fiziki koşulları (lavabo, tuvalet, merdiven ve tahta yükseklikleri vb.) 60-66 aylık öğrencilere uygun hale getirilmelidir. Bu amaçla gerekli çalışmalar yapılmalıdır.
- Okul öncesi eğitim zorunlu hale getirilmelidir. Bu, öğrencilerin daha iyi bir eğitim almasına yardımcı olacaktır.
- 5.sınıf, ilkokul kademesinde olmalıdır. Bu nedenle eğitim sistemi 5+3+4 şeklinde güncellenmelidir.
- Ortaokullarda başarının ödüllendirilmesi ve eğitimin kalitesinin artması için, sınıf kazanımlarını alamayan (başarısız olan) öğrencilerin bir üst sınıfa geçmesi zorlaştırılabilir. Bu, öğrencilerin başarılarını artırmak için teşvik edici bir faktör olabilir.
- Okulların fiziki yetersizlikleri, okul yöneticilerinin şahsi çabalarıyla değil, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından kapsayıcı bir program dahilinde giderilmelidir.
- Ders kitapları, yeni eğitim sistemi, ders saatleri ve müfredat göz önünde bulundurularak yazılmalıdır. Ayrıca içerik açısından yeni neslin ilgisini çekebilecek, onları motive edecek şekilde düzenlenmelidir.
- İmam hatip ortaokullarına kayıt hakkı diğer meslek liselerinin orta kısmına da tanınmalıdır. Böylece öğrenciler, kendi meslekleriyle ilgili eğitim alabilecekleri okullara devam edebilirler.
- Birinci sınıfları okutacak öğretmenler için rehberlik çalışması yapılması önerilir.
- Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin eğitim sürecinde aktif bir rol oynamalarını sağlamak için, düzenli olarak eğitim ve seminerler düzenlenebilir. Bu sayede öğretmenler ve okul yöneticileri eğitim sistemini daha iyi anlayacaklar ve öğrencilerine daha iyi bir eğitim sunabileceklerdir.
- Öğrencilerin velileri de eğitim sürecinde aktif bir rol oynamalıdır. Veliler, öğrencilerin okuldaki başarılarını takip edebilir ve öğretmenlerle düzenli olarak iletişim kurarak öğrencilerin gelişimine katkıda bulunabilirler.
- Eğitim sistemini daha etkili hale getirmek için, teknolojinin eğitim sürecinde daha fazla kullanılması önerilebilir. Öğretmenler ve öğrenciler için eğitici programlar, interaktif öğrenme materyalleri ve öğrencilerin ilgisini çekebilecek dijital materyaller geliştirilebilir.
- Okulların fiziki koşullarının iyileştirilmesi için, öncelikle mevcut okulların ihtiyaçları belirlenmeli ve bunların giderilmesi için bütçe ayrılmalıdır. Yeni okullar yapılması gerekiyorsa, bu okulların inşaatı planlı ve stratejik bir şekilde yapılmalıdır.

- Eğitim sistemi, öğrencilerin ilgi alanlarına ve yeteneklerine göre şekillendirilmelidir. Bu nedenle, öğrencilere farklı seçmeli dersler sunulabilir ve öğrencilerin kendi ilgi alanlarına yönelmeleri teşvik edilebilir.
- Eğitim sürecinde öğrencilere yalnızca dersler vermekle kalmayıp, aynı zamanda öğrencilerin kişisel gelişimlerine de katkıda bulunulmalıdır. Bu nedenle, öğrencilere rehberlik ve danışmanlık hizmetleri sunulabilir ve öğrencilerin duygusal ihtiyaçlarına da önem verilebilir.
- Eğitim sistemini daha verimli hale getirmek için, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin performansları düzenli olarak değerlendirilmelidir. Bu sayede öğretmenler ve okul yöneticileri, eğitim sürecindeki zayıf noktalarını belirleyebilir ve bunları gidermek için çaba sarf edebilirler. Eğitim sistemine yatırım yapmak, ülkenin geleceği için yapılan bir yatırımdır. Bu nedenle, eğitim bütçesinin artırılması ve eğitim sistemine daha fazla kaynak ayrılması önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Akyüz, Y. (2005). İlköğretim Zorunluluğu Nasıl Getirilmiştir? Y. Akyüz (Ed.), Türk Eğitim Tarihi (s. 151). Ankara: Pegem Akademi.
- Aybek, B. & Aslan, E. (2015). 4+4+4 eğitim sistemi: Eğitimde çarpık yapılanma mı? Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 16(1), 195-210.
- Başaran, B. P. (2016). 4+4+4 Eğitim Sisteminde Yöneticilerin Ve Öğretmenlerin Karşılaştığı Sorunlar (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi.
- Başaran, İ. E. (2016). Türkiye'de 12 yıllık zorunlu eğitim: Eğitim sistemimiz ve yenilikleri. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 5(2), 127-143.
- Başaran, İ. E. (2016). 4+4+4 eğitim sistemi ve sınıf tekrarı. İstanbul: Özsen Matbaacılık.
- Cerit, Y., ; Akgün, N. ; Yıldız, K. & Soysal, M. R. (2014). Yeni Eğitim Sisteminin (4+4+4) Uygulanmasında Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri
- Epçaçan, C. (2014). İlkokul Ve Ortaokul Öğretmen Ve Yöneticilerinin 4+4+4 Eğitim Sistemine İlişkin Görüşleri (Siirt İli Örneği). Ekev Akademi Dergisi, 58, 505-522. http://www.ekevakademi.org/Makaleler/338722470_24%20Cevdet%20EPCACAN.pdf
- Ercan, H. (2016). İlköğretim Öğretmenlerinin Ve Yöneticilerinin 4-4-4 Eğitim Sisteminin Uygulama Sürecine İlişkin Görüşleri [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Osman Paşa Üniversitesi].
- Erdem, A. R. & Kıran, H. (2014). İlkokul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre 4+4+4 Eğitim Modeline Yönelik Öğretmen, Öğrenci Ve Velilerin Geribildirimleri. Dergipark Akademik. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/210701>
- Fink, A. (2010). Conducting research literature reviews: From paper to the internet. Sage publications.
- Karadeniz, C. B. (2012). Öğretmenlerin 4-4-4 Zorunlu Eğitim Sistemine İlişkin Görüşleri. Eğitim Bilim Toplum Dergisi, 34-53.
- MEB. (2005). İlköğretim 1-5. Sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu. Ankara: MEB.
- Memişoğlu, S. P. & İsmetoğlu, M. (2013). Zorunlu Eğitimde 4+4+4 Uygulamasına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 2(2).
- Örs, Ç. ; Erdoğan, H., & Kipici, K. (2013). Eğitim yöneticileri bakış açısıyla 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sistemi: Iğdır örneği. Sosyal Bilimler Dergisi, 4, 131-154. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2154102>
- Topdemir, Seven. (2014). 4+4+4 Uygulamasının Okul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi: Diyarbakır İli Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Zirve Üniversitesi.
- Webster, J. & Watson, R. T. (2002). Analyzing the past to prepare for the future: Writing a literature review. MIS Quarterly, 26(2), xiii-xxiii.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (1999). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Seçkin Yayınevi. Ankara. S: 140-141.